

WOJEWÓDZKI KONKURS GEOGRAFICZNY „OBIEŻYŚWIAT”

dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej

Etap finałowy - 9 czerwca 2025 roku

Młodzi Geografowie!

Przed Wami II część Konkursu Geograficznego

1. Część II konkursu obejmuje wybrane zagadnienia dotyczące kontynentów, a inspirowane tytułem konkursu „*Geografia państw wzdłuż równoleżników 35 stopni*”.
2. Za poprawne rozwiązanie 10 zadań w tej części możecie uzyskać maksymalnie 40 punktów.
3. Nie używajcie korektora oraz długopisu w kolorze czerwonym. Jeżeli chcecie dokonać korekty swojej odpowiedzi, błędnie wybraną przekreślcie, wpisując obok prawidłową.
4. Na rozwiązanie wszystkich zadań macie 45 minut, jednak każde z zadań ma określony czas na odpowiedź.

Życzymy powodzenia!

KOD SZKOŁY

Wypełnia Komisja Konkursowa

Imię i nazwisko ucznia

.....

Imię i nazwisko ucznia

.....

Szkoła

Imię i nazwisko opiekuna

Liczba uzyskanych punktów:

Część II

ZADANIE 1. [2 pkt] 3 minuty

Na podstawie własnej wiedzy i zaprezentowanego filmu zaznaczcie kółkiem poprawną odpowiedź.

1.1. Przedstawione na filmie miejsce to:

- a) Bank Centralny
- b) Giełda papierów wartościowych
- c) Centrum Funduszy Kapitałowych

1.2. W miejscu tym dochodzi do:

- a) transakcji kupna i sprzedaży różnych instrumentów finansowych, w tym m.in. akcji, obligacji, czy kontraktów terminowych
- b) udzielania m.in. kredytów i pożyczek
- c) zbieraniem środków i lokowaniem ich, maksymalizując zysk a minimalizując ryzyko.

1.3. Miejsce to, jako pierwsze, 3 kwietnia 2025 r. zareagowało gwałtownymi spadkami indeksów po:

- a) Trzęsieniu ziemi w Tajlandii i Birmie
- b) Wyborze nowego kanclerza w Niemczech
- c) Wprowadzeniu przez USA nowych stawek celnych na towary sprowadzane z całego świata

1.4. Wskazane wyżej miejsce znajduje się w:

- a) Tokio
- b) Jokohamie
- c) Osace

ZADANIE 2. [4 pkt] 5 minut

Na podstawie filmu i własnej wiedzy wymieńcie 2 powody, dla których to państwo podejmuje się tej inwestycji. Zaznaczcie na mapie państwo, w którym występuje ta inwestycja.

1)

.....

2)

.....

ZADANIE 3. [4 pkt] 3 minuty

Na podstawie własnej wiedzy i zaprezentowanych zdjęć oraz przedmiotu umieszczonego w miseczce zaznaczcie kółkiem poprawną odpowiedź.

3.1. Region ten znajduje się:

- a) na nizinie
- b) na wyżynie
- c) w górach

3.2. Jest najbardziej znanym zwierzęciem w tym regionie, jest zwierzęciem pociągowym chowane dla skóry, mięsa, futra i mleka.

- a) renifer
- b) wół
- c) jak

3.3. Dalajlama jest przywódcą:

- a) buddystów
- b) hindusów
- c) mahometan

3.4. W miseczce znajduje się materiał organiczny, składający się przede wszystkim z drewna:

- a) sandałowego
- b) agarowego
- c) świerkowego
- d) jałowcowego

ZADANIE 4. [6 pkt] 6 minut

Na podstawie informacji zawartych w filmie oraz własnej wiedzy

- a) określcie, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe wpisując znak “X” w odpowiedniej kolumnie.

	PRAWDA	FALSZ
Bliski Wschód obfituje przede wszystkim w węgiel kamienny i siarkę.		
Bliski Wschód obfituje w zasoby wodne oraz charakteryzuje się wysoką dostępnością do wody.		
Zużycie wody na Bliskim Wschodzie jest ponad dwukrotnie wyższe niż średnia zużytej wody dla całego świata.		
W ciągu 30 lat w tym regionie opady deszczu obniżyły się o 15%.		

- b) wymieńcie dwa sposoby na pozyskiwanie wody słodkiej na Bliskim Wschodzie omówione w filmie

.....

.....

ZADANIE 5. [6 pkt] 6 minut

Na podstawie zaprezentowanych zdjęć satelitarnych i własnej wiedzy

- rozpoznajcie 4 wyspy Morza Śródziemnego. Skorzystajcie z poniższych nazw: *Capri, Cypr, Dżerba, Elba, Ibiza, Kreta, Lampedusa, Majorka, Malta, Sardynia, Sycylia*

- A) Jest to jedna z największych wysp na Morzu Śródziemnym. Największym miastem oraz siedzibą władz jest Heraklion. Krajobraz wyspy tworzą skaliste wybrzeża, poprzerplątane szerokimi plażami. Na wyspie odkryto jedno z najstarszych, mające 5,7 mln lat ślady przodków człowieka. W latach 3000–1500 p.n.e. na wyspie rozwija się kultura minojska, powstaje pałac m.in. w Knossos.
- B) Wyspa we wschodniej części Morza Śródziemnego, często traktowana jako część Bliskiego Wschodu. Czasami bywa zaliczana do Europy, gdyż historycznie, kulturowo i politycznie stanowi jej część. Wyspa jest podzielona na część grecką i turecką.
- C) Wyspa pochodzenia wulkanicznego. Populacja wyspy to ok. 6,3 tys. mieszkańców. Wyspa leży na szlaku morskim, przez który do Europy docierają nielegalni imigranci z Afryki. We wrześniu 2023 w ciągu trzech dni na wyspę przybyło około 10 tysięcy imigrantów (czyli więcej niż jest jej mieszkańców). Przyplłynęli oni, najczęściej z Tunezji, małymi drewnianymi łódkami. Spowodowało to kryzys migracyjny.
- D) Wyspa ta znajduje się w zatoce i jest połączona groblą z kontynentem afrykańskim. W 2023 roku została oficjalnie wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Główne miasto na wyspie: Haumat as-Suk, z fortem i arabskim targowiskiem.

Litera oznaczająca wyspę	Nazwa wyspy
A	
B	
C	
D	

- wypiszcie po jednym podobieństwie pod względem wartości temperatury powietrza atmosferycznego oraz wartości amplitudy powietrza występujących na tych wyspach.

.....

.....

ZADANIE 6. [5 pkt] 8 minut

Na podstawie zaprezentowanych fragmentów filmów oraz własnej wiedzy rozpoznajcie rośliny uprawiane w krajach Morza Śródziemnego.

Na filmie 1 widoczna jest plantacja

Na filmie 2 widoczna jest plantacja

Na filmie 3 widoczna jest plantacja

Na filmie 4 widoczna jest plantacja

Na filmie 5 widoczna jest plantacja

ZADANIE 7. [3 pkt] 3 minuty

Na podstawie własnej wiedzy i przygotowanych materiałów wykonajcie polecenia:

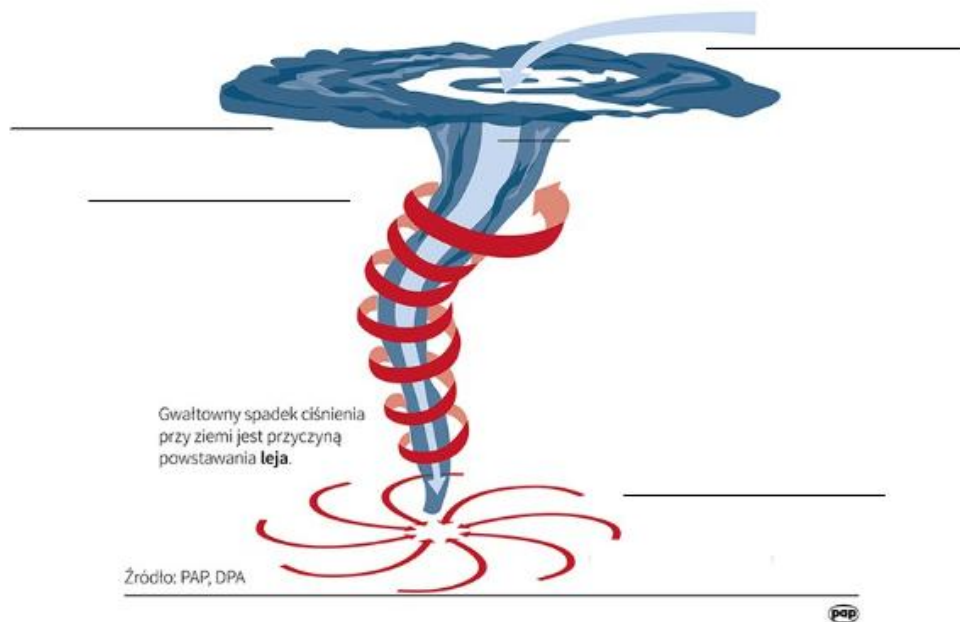
- na podstawie poniższych określeń uzupełnijcie schemat powstawania tornada.

ciepłe i wilgotne powietrze

ciepłe powietrze zostaje wprowadzone w ruch wirowy

zimne i suche powietrze

chmura burzowa

<https://tvn24.pl/tvnmeteo/najnowsze/nieprzewidywalne-i-niszczycielskie-wystepuja-takze-w-polsce-ls4905634>

- na zaprezentowanej mapie zaznaczcie kołem występowanie Alei tornad w USA

<https://pl.freepik.com>

ZADANIE 8. [3 pkt] 3 minuty

Na podstawie zaprezentowanego fragmentu filmu oraz własnej wiedzy określcie, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe.

	P	F
1. Składowanie ubrań na Pustyni Atacama jest wynikiem nielegalnego porzucenia odzieży przez turystów.		
2. Tylko 15 % używanej odzieży jest ponownie wykorzystana.		
3. Palenie ubrań nie wpływa źle na zdrowie ludności żyjącej blisko składowiska śmieci.		
4. Ubrania głównie stworzone są z bawełny, która rozkłada się dłużej niż poliester.		
5. Ubrania znajdujące się na Pustyni Atacama pochodzą głównie z USA.		
6. Problem wyrzucania używanej odzieży jest problemem globalnym związanym z „fast fashion”.		

ZADANIE 9. [4 pkt] 3 minuty

Na podstawie zaprezentowanej mapy oraz własnej wiedzy zaznaczcie poprawne odpowiedzi.

Mapa przedstawia granice *kontynentów / płyt litosfery*.

Kolorem czerwonym zaznaczone są *strefy ryftowe / subdukcji*, a niebieskim strefy, gdzie płyty litosfery *nasuwają się na siebie / rozsuwają się*.

Punktami zaznaczone są obszary o dużych zasobach *wód geotermalnych / magmy*, których źródłem ciepła jest głównie naturalny strumień ciepły Ziemi.

Są to miejsca, do których dopływa magma z głębi płaszcza Ziemi, tworzy się skorupa (oceaniczna lub kontynentalna), dlatego działają tutaj procesy *zewnętrzne / wewnętrzne* kształtujące powierzchnię Ziemi.

Na granicach płyt zaznaczonych kolorem niebieskim występują *wulkany / gejzery*.

Obszar wzdłuż niebieskiej linii między Ameryką a Azją nazywamy *pacyficznym pierścieniem ognia / azjatyckim pierścieniem ognia*.

Procesy występujące w strefach zaznaczonych na mapie kolorem czerwonym i niebieskim powodują napięcia w skorupie ziemskiej i wywołują m.in. *powodzie / tsunami*.

ZADANIE 10. [3 pkt] 5 minut

Na podstawie fragmentu artykułu i filmu oraz własnej wiedzy podajcie dwa powody, dlaczego lewitujące domy mogą być dobrą inwestycją w Japonii. W odpowiedzi odnieście się do budowy tektonicznej Japonii.

„Lewitujące domy w Japonii to nie wymysł pisarzy powieści typu science fiction. Takie domy – a raczej, póki co ich prototypy – już istnieją. Niedługo mają szansę na stałe zagościć w krajobrazie japońskich miast i wsi. [...] Pierwszą ich cechą jest fakt, że domy tego typu nie są na stałe połączone z fundamentem. System pozwala domowi unosić się w odpowiednim momencie nad ziemią. Oznacza to, że dom uniesie się tylko wtedy, gdy będzie to potrzebne. System sprzężarek wtłacza strumień powietrza między podłogę domu, a fundament, wypełniając go w zaledwie 5 sekund.” (źródło: <https://www.whitemad.pl/lewitujace-domy-w-japonii-na-magnesach/>)

.....

.....

.....